

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ผสานกับการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูล กับ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจาก 6 ชุมชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งกรุงเทพมหานคร ได้ประกาศเป็น ชุมชนในโครงการชุมชนท่องเที่ยวยั่งยืน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรการวิจัย

ประชากรในการทำวิจัยนี้ คือ นักท่องเที่ยวในชุมชน 6 ชุมชน ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ ชุมชนเกษตรอินทรีย์ ชุมชนบ้านบุ ชุมชนกุฎีจีน ชุมชนตลาดน้ำตลิ่งชัน ชุมชนบางมด ชุมชนเขาวราช

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผสานกับการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและนำมากำหนดเป็นแนวทางการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จากสัดส่วนของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไว้ที่ ร้อยละ 5 ซึ่งคำนวณขนาดของตัวอย่างได้จากสูตรดังนี้

$$\begin{array}{lcl} n & = & \frac{(Z)^2}{4(e)^2} \\ \text{แทนค่าในสูตร} & n & = \frac{(1.96)^2}{4(0.05)^2} \\ & n & = 384.16 \end{array}$$

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยวก่อนกลุ่มตัวอย่างที่จำนวน 390 ชุดซึ่งเพียงพอ ในการเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้โดยในแต่ละชุมชนมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล 65 ตัวอย่าง

3.3. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย : แบบสอบถาม

3.3.2 สร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัย : แบบสอบถาม

3.3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์

3.3.5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล

3.3.6 เขียนรายงาน พิมพ์ และเผยแพร่

3.4 เครื่องมือการวิจัย

3.4.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

- ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย : แบบสอบถาม

- นำข้อมูลที่ศึกษามาสร้างเครื่องมือในการวิจัย : แบบสอบถาม

- ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถาม ไปศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม

- ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ทำการทดสอบแบบสอบถาม (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมายการวิจัยนี้จำนวน 20 ราย เพื่อศึกษาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามของมาตรวัดที่ได้จัดทำขึ้น โดยกำหนดว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดตามวิธีของ Cronbach Alpha ต้องไม่ต่ำกว่า 0.80 จึงจะมีความน่าเชื่อถือได้

- ปรับปรุงแบบสอบถาม หลังการทดสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และค่าความเชื่อถือได้

- นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกุ่มตัวอย่าง 6 ชุมชน เพื่อตอบคำถามของการวิจัยในหัวข้อดังต่อไปนี้

- ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวที่นิยมมาท่องเที่ยวชุมชนเป็นอย่างไร
- นักท่องเที่ยวต้องการองค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างไร
- นักท่องเที่ยวมีความต้องการผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวรูปแบบใด
- ข้อเสนอแนะและปัญหาที่นักท่องเที่ยวเล็งเห็นว่าควรปรับปรุงมีอะไรบ้าง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวซึ่งมี 2 รูปแบบคือ การตั้งคำถามแบบปิด(Close- response questions) การตั้งคำถามแบบเปิด (Open- response questions) ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษารายได้ เชื้อชาติ โดยใช้คำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของปัจจัย ด้านความต้องการ องค์ประกอบของการท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยใช้คำถามปลายปิด และการใช้คำถามปลายเปิด จะถามในส่วนที่ให้นักท่องเที่ยวตอบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆที่นักท่องเที่ยวเล็งเห็นว่าควรปรับปรุงหรือพัฒนา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน390 ชุด จากนักท่องเที่ยวในชุมชน 6 ชุมชน ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการศึกษาในรายวิชา HTM 404 การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งได้รับการอบรมและฝึกประสบการณ์วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้แบบสอบถามในชุมชนทั้ง6 ชุมชนจากการศึกษารายวิชาดังกล่าวโดยคัดเลือกมาจำนวน 24 คน

3.5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บและรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาดารเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายงานจากกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา รายงานจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รวบรวมไว้ในบทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการทำวิจัยเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ตัวอย่าง ทำการลงรหัสและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS: Statistical Package for the Social Science โดยใช้

3.6.1 สถิติเพื่อการบรรยาย (Descriptive Statistic) เป็นสถิติที่ใช้สำหรับบรรยายลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษาซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถอ้างอิงกลุ่มประชากรอื่นได้ ประกอบด้วยสถิติดังนี้

- วิธีการคิดร้อยละ (Percentage) เพื่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล

- การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้กับการวัดมาตรฐานตามวิธีของไลเกิร์ต (Likert Scale) ซึ่งเป็นการวัดทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยแบ่งเป็น 5 อันดับและให้คะแนนจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ มากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน น้อยที่สุด 1 คะแนน โดยมีหลักเกณฑ์ในการแปลความหมายของเกณฑ์ แบ่งช่วงของเกณฑ์ในการประเมิน ตามสูตรดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงห่างของเกณฑ์} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่จะแบ่ง}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8\end{aligned}$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแยกความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

การแปลผล	คะแนนเฉลี่ย
สำคัญมากที่สุด	4.21 – 5.00
สำคัญมาก	3.41 – 4.20

สำคัญปานกลาง	2.61 – 3.40
สำคัญน้อย	1.81 – 2.60
สำคัญน้อยที่สุด	1.00 – 1.80

3.6.2 สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ของ ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงถึงลักษณะประชากรศาสตร์และหาความสัมพันธ์